

Zera Shimshon

by Rabbi Shimshon Chaim Nachmani zt"l

Published Mantua 1778*

Chapter IV: Vaveira (Gen. 18:1–22:24)

Essay 26. The binding of Isaac

סנהדרין פרק י' "ניהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את־אברהם" מאי "אחר" אמר ר' יוחנן וכו' אחר דברים של שטן דכתיב "ויגדל הילד ויגמל" אמר שטן לפני הקב"ה רבונו של עולם, זמן זה חננתו למאן שנה פרי בטן, מפל סעודה שעשה לא היה לו תור אחד או גזל אחד להקריב לפניך? אמר לו: כלום עשה אלא בשביל בנו? אם אני אומר לו "נבח את בנו לפני" מיד זוכחו. מיד "והאלהים נסה את־אברהם" "קח־נא" וכו'.

Sanhedrin, Chapter 10:

“And it came to pass after these matters; and G-d tested Abraham.”¹
What is meant by “after”? Rabbi Yochanan said: “After the words of Satan.”
[I.e, the word “devarim” {דברים} can mean “things” or “matters,” but could also mean “words.”] **As it is written, “And the child grew and was weaned [and Abraham held a great feast on the day that Isaac was weaned].”² Satan said before the Holy One, Blessed be He: “Master of the universe, this old man—You granted him a child at one hundred years, yet from every meal he makes, he did not even offer one dove or one fledgling before You.” [G-d] said to him: “Did he do anything except for the sake of his son? If I were to say to him, ‘Offer your son before Me,’ he would immediately offer him.” Immediately, “And G-d tested Abraham:” “Take, please, your son [your favored one, Isaac, whom you love, and go to the land of Moriah, and offer him there as a burnt offering on one of the heights that I will point out to you].”³**

- Sanhedrin 89b

* English translation: Copyright © 2023 by Charles S. Stein. Additional essays are at <https://www.zstorah.com>

¹ Gen. 22:1.

² Gen. 21:8.

³ Gen. 22:2.

וקושה דאם כו הנה לו לצנות עקידת יצחק לאברהם מיד שנגמל ונעשה המשטה, ולמה המתין עד שהנה יצחק בן ל"ז שנים, ואם נאמר שהשטן לא קטרג מיד לאחר המשטה אלא לאחר זמן, וכינן שקטרג מיד צנה הקב"ה לאברהם עקידת בנו, קשה למה המתין לקטרג כל כך זמן, הנה לו לקטרג מיד.

But this is difficult to understand this, for if so, He should have commanded the binding of Isaac to Abraham immediately after Isaac was weaned and the feast was made. Why did He delay until Isaac was thirty-seven years old? If you say that Satan did not accuse immediately after the feast but only after some time, and that once he accused, the Holy One, Blessed be He immediately commanded Abraham to bind his son—then it is difficult: why did he delay his accusation for so long? He should have accused right away.

ויש לומר שבדאי השטן התחיל לקטרג מיד אחר הסעודה, אבל מדת הקב"ה להאריך אפו אף עם הרשעים, כדאמרינן ארוך אפים לצדיקים ורשעים, ואף כאן האריך לעשות זה הנסיון לאברהם, ואין הכי נמי שהשטן הנה תמיד הולך ומקטרג, כמו שעושה עם החוטאים שמקטרג עליהם משעה שקטאו עד השעה שיעשה עמם דין לאחר אריכות אפו של הקב"ה.

It can be said that certainly Satan began to accuse immediately after the meal, but the attribute of the Holy One, Blessed be He, is to be slow to anger even with the wicked, as it is said that the Torah lists an attribute of G-d as being “slow to anger”⁴ in the plural tense to mean “Slow to anger with the righteous and with the wicked.”⁵ Even here, He was slow to make this test for Abraham. Indeed it is so that Satan was continually going and accusing, as he does with sinners. He accuses them from the time they have sinned until the time He performs judgment with them after the long patience of the Holy One, Blessed be He.

אבל עדיין חסר הטעם למה המתין הקב"ה עד שנה זו דוקא. והנראה לומר דבפרק קמא דסוטה אמרינן ארבעים יום קודם יצירת הנולד בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני וכו', וכתבו שם התוספות, נראה [לרבי] שנה הבת קול הוא קודם יצירת הנזכר, בין אם נולדה הנקבה בין אם לא נולדה עדיין עכ"ל.

But still the reason is lacking why the Holy One, Blessed be He, delayed until this year specifically. It appears to say that in the first chapter of Sotah (2a) it is said: “Forty days before the formation of the embryo, a Heavenly voice goes forth and says, ‘The daughter of so-and-so is for so-and-so,’ etc.”

Tosafot there wrote: “It appears to Rabbi that this Heavenly voice is before the formation of the male, whether the female has already been born or has not yet been born.”

⁴ Ex. 34:6.

⁵ Bava Kamma 50b; Sanhedrin 111a.

ואם כן הואיל שקודם יצירת יצחק יצתה בת קול על בת זוגו, על כרחך כבר נתפרסם הדבר בבית דין של מעלה שיצחק עתיד לישא אשה ואינו עומד ליקרב על המזבח, וכיון שנתפרסם למעלה, כתיב "כי עוף השמים" וכו' (ובעל הכנפים) [כנפים]" וכו', ואין זה עוד נסיון גמור לאברהם, שיאמרו הבָּרִיּוֹת שאברהם היה נביא והיה יודע שיצחק עתיד להתקיים ובשביל זה עשה עצמו כמנדרזו בציווי המקום ואין לו עוד מה כל כך זכות ושבח.

If so, since before the formation of Isaac a Heavenly voice went forth concerning his mate, it must be that the matter was already publicized in the Heavenly court that Isaac is destined to take a wife and is not destined to be offered upon the altar. Since it was publicized above, it is written: "For a bird of the air may carry the utterance, and a winged creature may report the word."⁶ This would no longer be a complete test for Abraham, for people would say that Abraham was a prophet and knew that Isaac was destined to continue to exist, and therefore he made himself appear zealous in the command of the Omnipresent, and he would no longer have so great a merit and praise.

ולכן כשהיה יצחק קטן לא רצה הקב"ה לעשות לו נסיון זה שהרי אינו כל כך נסיון, ואף על פי שעדיין לא נולדה רבקה בת זוגו יש לחשוב שיש כמה אנשים שנולדים עשר או עשרים שנה קודם בת זוגם ואפשר שתהיה נולדה אחר כך, אמנם לאחר שעברו ל"ז שנים ועדיין לא נולדה, יש לומר שאף על פי שמתחלת יצירת יצחק גזר הקב"ה שתהיה בת בתואל זוגתו, עם כל זה הואיל שעדיין לא נולדה סברא הוא לומר שהקב"ה עתה רוצה יצחק לעולה, ומשום הכי לא רצה שתבא עוד לעולם אותה הבת שנגזרה לו, ואותו הבת קול ראשון נתבטל והלך לו.

Therefore, when Isaac was small, the Holy One, Blessed be He, did not wish to perform for him this test, for it would not have been so great a test. Although Rebecca, his destined mate, had not yet been born, one may think that there are many people who are born ten or twenty years before their mates, and it is possible that she would be born afterward. However, after thirty-seven years had passed, she had not yet been born. One may say that from the beginning of the formation of Isaac, the Holy One, Blessed be He, had decreed that the daughter of Bethuel would be his mate. Nevertheless, since she had not yet been born, it is reasonable to say that the Holy One, Blessed be He, now desires Isaac as a burnt offering, and therefore did not wish that that girl who had been decreed for him should yet come into the world, and that first Heavenly voice was annulled and gone.

ומעתה הוא נסיון גמור לאברהם, וראיה לדבר שתכף שחזר אברהם מן העקדה נתבשר שנולדה רבקה, כמו שפרש רש"י בחומש. ומעתה קטרוגו של שטן אין הכי נמי התחיל תכף בשעת הסעודה והתמיד כל אלו השנים, שרצה הקב"ה להמתין כדי שיהיה נסיון גמור לאברהם.

At this point, after so many years, it was a complete test for Abraham. The proof of this is that immediately when Abraham returned from the binding, he was informed that Rebecca had been born, as Rashi explained on the Torah.⁷

⁶ Eccl. 10:20.

⁷ Gen. 22:20–23, Rashi on Gen. 22:20.

From this it follows that the accusation of Satan indeed began immediately at the time of the meal and continued through all those years, for the Holy One, Blessed be He, wished to delay until it would be a complete test for Abraham.

וְהָרַבָּה טְעָמִים נֶאֱמְרוּ עַל דְּרָדָה הַסּוּד לְמַה הִמְתִּין עַד ל"ז שָׁנִים, וְהַיּוֹמָר פְּשוּט הוּא שְׁיֵשׁ ל"ז אֲזַכְרוֹת בְּתַחֲלַת בְּרִיאַת עוֹלָם, וְכֵלֶם בְּשֵׁם אֱלֹהִים לְשׁוֹן דִּין, עַד "בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים" שְׁמֵקָדִים שֶׁם הַרְחָמִים לְמִידַת הַדִּין, וְהִיא סוּד עֲקִידַת יִצְחָק לְהַחֲלִישׁ כַּח הַדִּין. וְעוֹד שְׁעָקָר הַתּוֹרָה הוּא הַבֵּל פִּיהֶם שֶׁל הַתִּינּוּקוֹת שָׁבוּ מִתְקַנִּים הָעוֹלָם, וְהַתּוֹרָה נִיתְּנָה מִסְטֵרָא דְיִצְחָק, וְהַבֵּל עוֹלָה ל"ז.

Many reasons have been given, according to the way of esoteric secrets, for why He waited thirty-seven years. The simplest is that there are thirty-seven mentions of the Divine Name at the beginning of Creation of the world, and all of them with the Name of *Elokim*, in the language of judgment, until the verse “when the L-rd G-d made earth and Heaven,”⁸ where the Name of Mercy, i.e., the Tetragrammaton, precedes *Elokim*, which has the attribute of judgment. This is the secret of the Binding of Isaac: to weaken the power of judgment.

Moreover, the essence of the Torah is the breath [הֶבֶל] [*hevel*] of the mouths of children, by which the world is sustained.⁹ In the broader symbolic system in which the patriarchs correspond to the divine Sefirot, the Torah was given from the side of Isaac, i.e., Gevurah, strength or judgment.¹⁰ The numerical Gematria value of *hevel* [הֶבֶל] [“breath”] is thirty-seven. Thus, the Torah is symbolically connected to Isaac, whom Abraham was prepared to sacrifice at age thirty-seven, and thirty-seven corresponds to *hevel*, the breath by which the world is sustained.

* * *

⁸ Gen. 2:4.

⁹ Shabbat 119b.

¹⁰ *Zohar*, Parashat Yitro 84a.